

Slováci zo zahraničia opäť zaplnili Detvu

16.7.2026 - | Úrad pre Slovákov žijúcich v zahraničí

Na tri júlové dni sa detviansky amfiteáter opäť premenil na živé centrum kultúry Slovákov zo zahraničia. Od 10. do 12. júla 2026 prebehol v rámci 59. Folklorných slávností pod Poľanou už 11. ročník Krajanského dvora, ktorý tento rok Úrad pre Slovákov žijúcich v zahraničí organizačne zabezpečil v spolupráci s mestom Detva. Umelecký program Krajanského dvora spolu s umeleckou a organizačnou realizáciou Krajanskej nedele zastrešilo OZ Cultura Inferior Terra - Kultúra Dolnej zeme. Podujatie, ktoré každoročne prepája tradičné slovenské komunity z rôznych štátov, tento rok ponúklo nielen skvelú gastronómiu a ukážky remesiel, ale aj hlboké ľudské stretnutia, predstavenie významnej knižnej novinky a silný nedelňý program na amfiteátri.

Hneď v piatok podvečer odštartoval Krajanský dvor v neformálnom a živom tóne. Otvoril ho podpredseda ÚSZZ Peter Chrastina spolu s primátorom Detvy Branislavom Baranom a predsedom programovej rady festivalu Romanom Malatincom. Od tohto momentu bol podpredseda úradu v areáli dvora prítomný počas celého víkendu. Namiesto formálnej účasti strávil čas priamo medzi krajanmi, zaujímal sa o chod jednotlivých stánkov a bol im plne k dispozícii na neformálne rozhovory.

Sobota priniesla dôležitý moment pre slovenskú kultúrnu pamäť. Na jarmočnej scéne bola slávnostne uvedená do života publikácia Zástoj Svetozára Švehláka v slovenskej folkloristike a folklorizme od zostavovateľky Kataríny Mosnákovej Baglašovej. Kniha vzdáva hold významnému etnografovi, ktorý zasvätil život práve výskumu kultúry našich krajanov. Pri tejto príležitosti sa prítomným prihovorela predsedníčka ÚSZZ Dagmar Repčková, ktorá predtým osobne navštívila všetky tímy v dvore a poďakovala im za ich energiu a úsilie. V sobotu nechýbala ani Škola dolnozemskeho tanca a tradičné prijatie zástupcov krajanských spolkov u primátora mesta Detva, kde sa krajanom opäť prihovorel podpredseda Peter Chrastina.

Areál dvora počas celého víkendu lákal návštevníkov na skvelé jedlá a unikátnu atmosféru. Hoci v stánkoch tento rok dominovala gastronómia a folklór z Dolnej zeme, podujatie je dlhodobo otvorené Slovákom z celého sveta. V pätnástich tímoch zo Srbska, Rumunska, Maďarska a Chorvátska sa varil paprikáš, piekli sa pampúchy, *polesňaky* či tradičná svadobná kapusta a podávali sa banátske pálenky. V priestoroch Humna remeselníci predvádzali takmer zabudnuté techniky: od pletenia metiel, cez spracovanie kukurice až po varenie mydla. Zázitok dotvárali výstavy ľudového odevu a insitného umenia spolu s nepretržitým vyhrávaním ľudových hudieb Pazovskí kacúri a Csibaj Banda.

Krajanský program vyvrcholil v nedeľu na hlavnom amfiteátri 51. Krajanskou nedeľou s názvom Rodina. Pod taktovkou režisérky Kataríny Mosnákovej-Baglašovej, predsedníčky OZ Cultura Inferior Terra - Kultúra Dolnej zeme sa v tematickom programe predstavili folklórne súbory a rodiny z Česka, Francúzska, Chorvátska, Maďarska, Poľska, Rumunska a Srbska. Scéna ukázala obrovskú súdržnosť slovenskej diaspóry bez ohľadu na to, kde dnes jej členovia žijú.

Po návrate z amfiteátra čakalo na unavených, no usmievajúcich sa účinkujúcich záverečné poďakovanie priamo v Krajanskom dvore. Podpredseda ÚSZZ každému tímu osobne odovzdal pamätné listy a poďakoval za skvelú reprezentáciu. Na záver si všetci účastníci zaspievali spolu pieseň Slovensko, krásna zem. Jej autorom je bývalý predseda ÚSZZ a ideový tvorca Krajanského dvora Igor Furdík, ktorý nás v októbri 2025 navždy opustil. Pán Furdík bol v minulom roku za svoj prínos ocenený cenou primátora mesta Detva. Pripomenutie si jeho odkazu bolo už len prirodzenou bodkou za ročníkom, ktorý ukázal, že prepojenie slovenskej kultúry so svetom funguje v Detve bez

pátosu, úprimne a s obrovskou radosťou.

Krajanské podujatia na Detve sa konali pod záštitou ministra cestovného ruchu a športu SR Rudolfa Huliaka.

Viac o ponuke Krajanského dvora a o tohtoročnej Krajanskej nedeli nájdete na podstránkach webu ÚSZZ:

Krajanský dvor 2026 - USZZ

51. Krajanská nedeľa - USZZ

Foto: Ondrej Benka; kompletná fotogaléria je dostupná na webe magicpixells:
<https://magicpixells.pixieset.com/krajanskydvorakrajanskanedeladetva2026/>

11. Krajanský dvor

Krajanská nedeľa

<https://www.uszz.sk/slovaci-zo-zahranicia-opat-zaplnili-detvu>